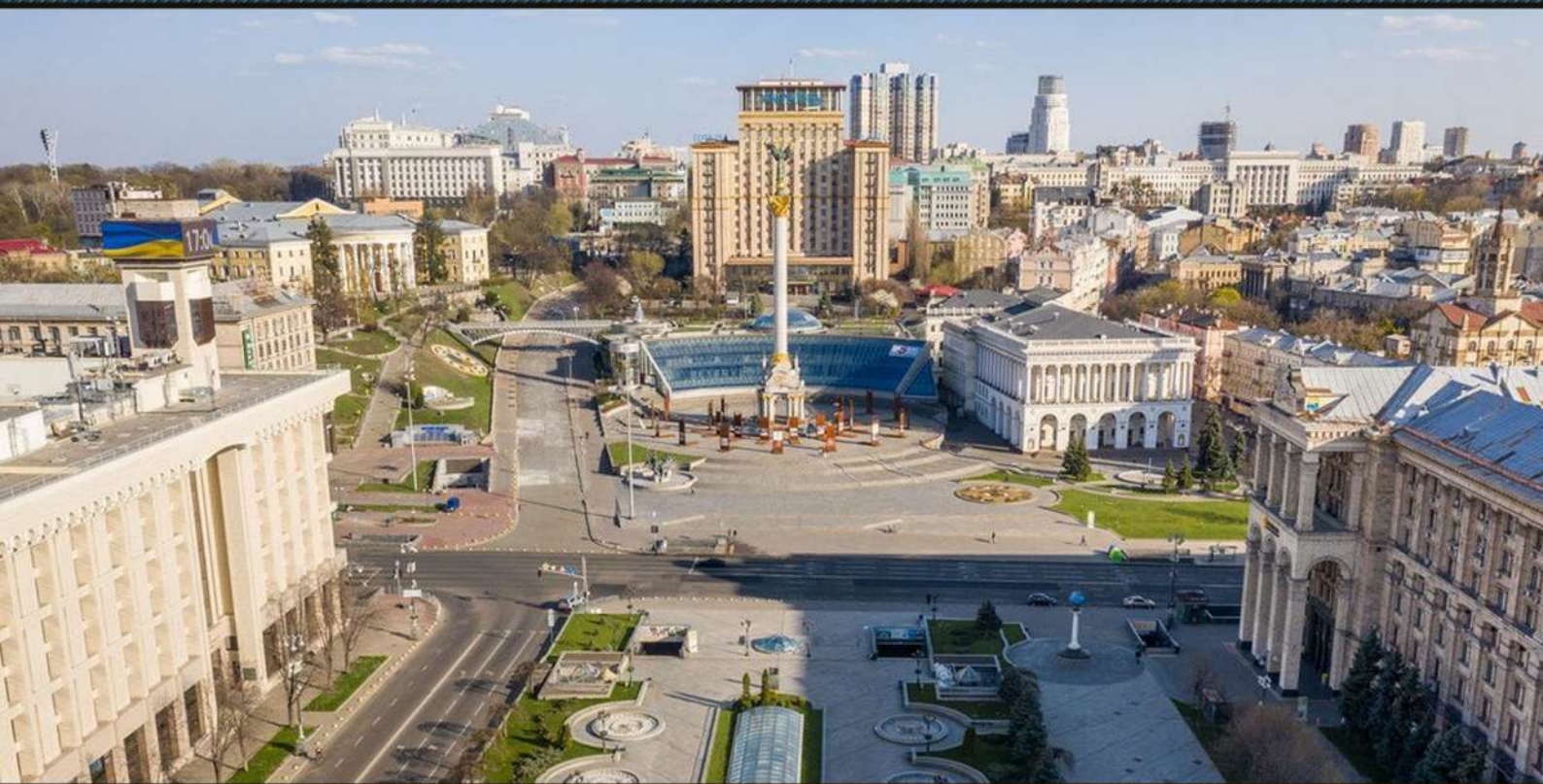

АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ РОБОТИ *

(міжнародна наукова конференція)

*** Approbation of results of scientific work
International scientific conference**

**Місце проведення: Київ, Україна
23 квітня 2023**

**Venue: Kyiv, Ukraine
April 23, 2023**

УДК 001.1

ББК 29

UDC 001.1

BBK 29

Апробація результатів наукової роботи (міжнародна наукова конференція)

* Approbation of results of scientific work | International scientific conference

Місце проведення: **Київ, Україна** | Venue: **Kyiv, Ukraine**

23 квітня 2023 року | April 23, 2023

ОФОРМЛЕННЯ ЦИТАТИ:

Батюченко В.А., Дудар З.В., Мазурова О.О. Дослідження методів рішення транспортних задач лінійного програмування // Апробація результатів наукової роботи (міжнародна наукова конференція). Видавництво ACADEMCONF.COM // Київ, Україна, 23 квітня 2023. с. 4 - 13.

ISBN 978-970-9040-11-1

© 2023 Видавництво ACADEMCONF.COM | Publisher ACADEMCONF.COM

© 2023 Автори статей | Authors of the papers

Адреса електронної пошти: info@academconf.com

Адреса видавця (редакції): **LV-1007, Рига, Латвія**

Операційний офіс: **65039, Одеса, Україна**

ЗМІСТ (CONTENT)

ЮРИДИЧНІ НАУКИ (LAW SCIENCES)

- 1. Бабенко Олексій Сергійович, Бодирєв Дмитро Анатолійович**
ОБОВ'ЯЗКИ ТА ГАРАНТІЇ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ, ЗА ЯКИМИ ЗАКРІПЛЕНА ЗБРОЯ.....4-7
- 2. Козловська Анастасія Костянтинівна, Корогод Світлана Володимирівна**
ПОТЕРПІЛИЙ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВОПОРУШЕННІ8-10
- 3. Пристинський Богдан Олександрович, Корогод Світлана Володимирівна**
ПРАВОВІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ВЧИНЕНИХ З НЕОБЕРЕЖНОСТІ 11-15
- 4. Цапovich Валерія Андріївна, Логінова Марина Вікторівна**
СУЧАСНІ ПИТАННЯ ЩОДО ПРОГАЛИН ТА КОЛІЗІЙ
В ЧИННОМУ ЦИВІЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ..... 16-19
- 5. Школьник Настасія Борисівна, Ділігул Аліна Сергіївна**
АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ 20-24

ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА (FIRE TRAINING)

- 6. Бабенко Олексій Сергійович, Бодирєв Дмитро Анатолійович**
ОСОБЛИВОСТІ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 25-29
- 7. Глян Тетяна Дмитрівна, Зеленський Євген Сергійович**
АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОКРАЩЕННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ
КУРСАНТІВ ЗВО МВС В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 30-34

ЕКОНОМІКА ТА МЕНЕДЖМЕНТ (ECONOMICS & MANAGEMENT)

- 8. Гололобова Вікторія Сергіївна, Станіна Ольга Дмитрівна**
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДАНИХ В МЕНЕДЖМЕНТІ..... 35-38

ЛІНГВІСТИКА ТА НАУКИ ПРО МОВУ (LINGUISTICS)

- 9. Глян Тетяна Дмитрівна, Ірчишина Марина Віталіївна**
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У ПОЛІЦЕЙСЬКІЙ РОБОТІ:
ВАЖЛИВІСТЬ ЗНАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... 39-43

СПОРТ ТА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА (SPORT)

- 10. Кузьмін Ярослав Артемович, Анісімов Дмитро Олексійович**
УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ..... 44-47

ТЕХНІЧНІ НАУКИ (TECHNICAL SCIENCES)

- 11. Ульянов Василь Юрійович, Горlach Сергій Миколайович, Грабовець Оксана Миколаївна**
НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ БУРОВОГО ЗОНДУВАННЯ
В ПРАКТИКУ ІНЖЕНЕРНИХ ВИШУКУВАНЬ НА МАРСІ..... 48-52
- 12. Ульянов Василь Юрійович, Грабовець Оксана Миколаївна, Голубєва Вікторія Антонівна**
ТЕХНІКА ТА ТЕХНОЛОГІЯ ДЛЯ БУРОВОГО ЗОНДУВАННЯ МАРСІАНСЬКИХ ГРУНТІВ 53-57

ЕКОЛОГІЯ (ECOLOGY)

- 13. Биченко Юрій Вікторович, Ділігул Аліна Сергіївна**
АНТРОПОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ ЯК ОБ'ЄКТ БОРОТЬБИ..... 58-61

ЮРИДИЧНІ НАУКИ (LAW SCIENCES)

УДК 340

Бабенко Олексій Сергійович

курсант II курсу навчально-наукового інституту права
та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Бодирєв Дмитро Анатолійович

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

ОБОВ'ЯЗКИ ТА ГАРАНТІЇ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ, ЗА ЯКИМИ ЗАКРІПЛЕНА ЗБРОЯ

Анотація: роз'яснена діяльність працівників Національної поліції за якими закріплена зброя, їх обов'язки та гарантії.

Ключові слова: Національна поліція, зброя, обов'язки та гарантії.

Діяльність працівників Національної поліції пов'язана з забезпеченням правопорядку та захистом життя, здоров'я та майна громадян. До їх обов'язків входить забезпечення безпеки громадського порядку, запобігання злочинам, розкриття та розслідування злочинів, забезпечення безпеки дорожнього руху, охорона громадського порядку на масових заходах та інші.

Для виконання своїх завдань поліція веде профілактичну роботу, попереджаючи злочинні дії та контролюючи дотримання законів. У разі

виявлення порушень законодавства поліція має право застосовувати заходи примусу, включаючи затримання та арешт осіб, які порушують закон. Національна поліція України також забезпечує державний охоронний режим, бере участь у міжнародному співробітництві з іншими правоохоронними органами та установами, та здійснює інші завдання, які передбачені законодавством. Загалом, робота Національної поліції України є дуже важливою для забезпечення правопорядку та безпеки громадян в Україні. Варто зазначити, що багато працівників Національної поліції щоденно докладають зусиль для забезпечення порядку та безпеки в Україні. Вони працюють у важких умовах, зустрічаючись з небезпеками та викликами, щоб забезпечити безпеку громадян та запобігти злочинному світу. Як громадяни, ми можемо сприяти роботі поліції, повідомляючи про будь-які підозрілі дії та допомагаючи їм у їхній роботі. Важливо мати на увазі, що наші дії можуть вплинути на безпеку нашої країни та нашої спільноти. [1, с.18-19]

Законодавство України передбачає, що працівники Національної поліції можуть мати при собі та використовувати зброю тільки в межах своїх офіційних повноважень та відповідно до закону. Зброя, яка використовується працівниками Національної поліції, повинна відповідати стандартам, встановленим законодавством, та бути зареєстрована відповідно до закону.

Основні обов'язки працівників Національної поліції, за якими закріплена зброя, включають:

Захист життя та здоров'я громадян. У разі загрози життю чи здоров'ю людей, працівники Національної поліції мають право використовувати зброю для захисту.

Боротьба зі злочинністю. Проти осіб, які вчинили злочин, може застосовуватися зброя з метою їх затримання та передачі до компетентних органів.

Дотримання закону та забезпечення громадського порядку. Працівники Національної поліції мають право використовувати зброю для попередження та

припинення порушень громадського порядку та захисту прав та свобод громадян.

Забезпечення державної безпеки. Проти осіб, які становлять загрозу національній безпеці, може застосовуватися зброя з метою їх затримання та передачі до компетентних органів.

Міністерством внутрішніх справ видано спеціальну інструкцію із заходів безпеки при поводженні з табельною вогнепальною зброєю. В ній детально розписані всі дії працівників поліції пов'язані з можливим використанням зброї. Поліцейський, за яким закріплена вогнепальна зброя зобов'язаний забезпечувати зберігання та підтримувати її у справному стані. Необхідно діяти відповідно до вимог встановлених цією інструкцією та постійно контролювати наявність отриманої зброї, не допускати її випадіння або витягування з кобури іншими особами. [2, с.123]

У більшості країн, де є поліцейські, існують спеціальні закони та правила, які визначають умови володіння вогнепальною зброєю поліції. В цих законах та правилах зазвичай містяться такі гарантії для працівників поліції:

Необхідна підготовка: Професійний тренінг та освіта поліцейських включають підготовку до володіння вогнепальною зброєю. Поліцейські повинні знати правила безпеки, зберігання, використання та обслуговування зброї.

Відповідальність: Поліцейські несуть відповідальність за використання зброї згідно з встановленими правилами. Вони мають відповідати за будь-яке незаконне використання зброї.

Огляд та психологічне тестування: Поліцейські, які мають право володіти вогнепальною зброєю, повинні проходити періодичний огляд та психологічне тестування для забезпечення безпеки використання зброї.

Захист від переслідування: Поліцейські не повинні бути переслідувані за законні дії, пов'язані з використанням вогнепальної зброї відповідно до правил та законів.

Отже, обов'язки та гарантії працівників поліції, які мають вогнепальну зброю, мають законодавчу базу, регулюють процес використання зброї та забезпечують безпеку громадян та самого працівника в межах його відповідальності та зобов'язань.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Підручник “Поліцейська діяльність” Вітвіцький В.В. м. Київ 2021 р. 187 с.
2. Інструкція із заходів безпеки при поводженні з табельною вогнепальною зброєю. Наказ МВС від 01.02.2016 №70 веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16#Text> (дата звернення 20.04.2023 р.)

Babenko Oleksiy Serhiyovych

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Bodyrev Dmytro Anatoliyovych

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

OBLIGATIONS AND GUARANTEES OF NATIONAL POLICE EMPLOYEES WHOSE HAVE A WEAPONS

Abstract: the activities of the National Police officers who are assigned weapons, their duties and guarantees are explained.

Keywords: National Police, weapons, duties and guarantees.

УДК 34

Козловська Анастасія Костянтинівна

курсант ННППФПНП, групи ДР-144

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Корогод Світлана Володимирівна

викладач

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

ПОТЕРПІЛИЙ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВОПОРУШЕННІ

***Анотація:** на даний момент в Україні спостерігається збільшення кількості осіб потерпілих від кримінального правопорушення, а розмірів завданої їм шкоди, тому проблема визначення правового статусу потерпілого та захисту його порушених злочином майнових та немайнових прав набуває особливої актуальності в теперішній час.*

***Мета.** Статус потерпілого від кримінального правопорушення є досить неоднозначним.*

***Ключові слова:** Національна поліція, потерпілий у кримінальному правопорушенні.*

Результати та обговорення. В кримінальному законодавстві не міститься поняття потерпілий від злочину, а міститься у кримінально-процесуальному законодавстві.

За ст. 55 ч. 1 цього кодексу Потерпілим вважається: фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди. [1]

Але як зазначає Т.Присяжнюк, це фізична особа ,якій в результаті злочину заподіяно шкоду (або наявна загроза заподіяння), на підставі чого вона набуває права вирішувати питання про кримінально-правові наслідки вчинення злочину в межах, визначених КК України.[2, с. 20]

Визначення А.А .Музики та Є.В.Лащука було таким :потерпілий від злочину -це факультативна ознака об'єкта злочину ,що характеризує людину стосовно якої вчинено злочин або якій ,відповідно до кримінально-правової норми, злочином завдано істотну шкоду (чи виникає загроза її заподіяння

Потерпілий є обов'язковою ознакою складу кримінального правопорушення, що полягає у впливі на потерпілого – його вбивстві, заподіянні тілесних ушкоджень, незаконному поміщенні до психіатричної лікарні тощо. Особа набуває статусу потерпілого у кримінально-правовому сенсі коли щодо нього було вчинене кримінальне правопорушення. [3, с.159]

Але все ж таки залишається питання, яке з визначень потерпілого використовувати для класифікації кримінальних правопорушень – Законодавче чи те яке зазначають науковці в галузі кримінального права.

Ознаками які характеризують потерпілого у кримінальному правопорушенні: 1) фізична природа потерпілого; 2) сутнісна (соціально-правова) ознака потерпілого; 3) характер шкоди, що заподіюється потерпілому, її реальність чи потенційність; 4) юридичний факт, з яким пов'язана поява потерпілого; 5) ставлення потерпілого до спричиненої йому шкоди.

Обставинами які виключають злочинну діяльність проти потерпілого, є: необхідна оборона ст. 36 КК України, уявна оборона ст. 37 КК України, затримання особи, що вчинила злочин ст. 38 КК України), крайня необхідність ст. 39 КК України, фізичний або психічний примус ст. 40 КК України, виконання наказу або розпорядження ст. 41 КК України, діяння, пов'язане з ризиком ст. 42 КК України, виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи або злочинної організації ст. 43 КК України. [1]

Висновки. Таким чином проаналізувавши вищезазначені факти, ми можемо вказати наступне, по-перше, без потерпілого не може бути кримінального правопорушення, тому це один з найголовніших учасників кримінального провадження.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кримінальний Кодекс України, Документ 2341-III, чинний, поточна редакція — Редакція від 27.01.2023, підстава - [2839-IX](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>. (дата звернення - 20.02.2023)
2. Інститут потерпілого у кримінальному праві України : автореф .дис ...канд.юрид.наук :12.00.08/Присяжнюк Тамара Іванівна .- Київ ,2006.-214с.
3. Кримінальне право Навчальний посібник За загальною редакцією М.І. Хавронюка Київ Ваіте 2014-944 с.

Kozlovskaya Anastasia Kostyantynivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Korogod Svitlana Volodymyrivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

VICTIM OF A CRIMINAL OFFENSE

***Abstract:** at the moment in Ukraine, there is an increase in the number of victims of criminal offenses, and the amount of damage caused to them, therefore the problem of determining the legal status of the victim and protecting his property and non-property rights violated by the crime is becoming especially relevant at the present time.*

Goal. The status of a victim of a criminal offense is rather ambiguous.

***Key words:** National Police, victim of a criminal offence.*

УДК 343.2

Пристинський Богдан Олександрович

здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту права
та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Корогод Світлана Володимирівна

старший викладач кафедри
кримінального права та кримінології, капітан поліції
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

ПРАВОВІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ВЧИНЕНИХ З НЕОБЕРЕЖНОСТІ

Анотація: в роботі розкриті особливості кваліфікації кримінальних правопорушень вчинених з необережності, з огляду на їх психологічну складову.

Ключові слова: інтелект, воля, необережність, недбалість, самовпевненість.

Психологічні фактори нерозривно пов'язані із суб'єктивною стороною складу кримінального правопорушення, що в свою чергу безпосередньо впливає на наявність вини у особи, яка вчинила кримінально-протиправне діяння. Виходячи з факту високого рівня подання громадянами України скарг до Європейського суду з прав людини, щодо порушення посадовими особами основоположних принципів на яких ґрунтується як міжнародне так і національне законодавство, зокрема таких як: верховенство права, гуманізм, презумпція невинуватості, відповідальність лише за наявності вини, я вважаю необхідним

розкрити правові та психологічні особливості кримінальних правопорушень вчинених з необережності, оскільки два останні принципи нерозривно пов'язані з визначенням юридичного змісту вини, а отже і кримінальною відповідальністю особи [2, с. 10].

Чинний Кримінальний кодекс України виділяє 2 види необережності: кримінальна протиправна недбалість і кримінальна протиправна самовпевненість. Щоб розібратися в їх структурі кожен з цих видів слід спочатку розглянути окремо.

При кримінальній протиправній самовпевненості ярко виражений інтелектуальний момент даної форми необережності. Він полягає в тому, що особа свідомо припускає та перебуваючи у здоровому глузді цілком передбачає можливість настання суспільно небезпечних наслідків її дій. У цьому інтелектуальний аспект кримінальної протиправної самовпевненості співвідноситься з іншою ознакою розумового моменту прямого та непрямого умислу. Але вони різняться за своєю суттю та натурою [1, с. 117].

Законодавець мотивуючи необхідність наявності санкції за такий вид правопорушень, передбачає, що особа цілком розуміє можливість настання наслідків своїх дій, проте свідомо іде на ризик і вчиняє їх. З цього випливає основна відмінність передбачення наслідків умислу і необережності, оскільки їх передбачення в останньому випадку є скоріш абстрактним аніж об'єктивним.

Вольова складова кримінальної протиправної самовпевненості проявляється у вірі особи в те, що негативні наслідки її дій не настануть, через певні суб'єктивні та об'єктивні чинники. Така надія є цілком протиправною, і має чітко закладений у собі інтелектуальний та вольовий момент, оскільки людина могла відвернути наслідки її дій раціонально контролюючи свою поведінку.

Порівнюючи вольовий фактор кримінальної протиправної самовпевненості з вольовим фактором непрямого умислу, стає зрозумілим, що перший варіант передбачає собою конкретні розрахунки, які, на думку особи,

відвернуть наслідки, а у другому – людина свідомо передбачає настання наслідків, не планує і не докладає зусиль для запобігання, або безпідставно сподівається, що вони не прийдуть [3, с. 287].

Інтелектуальний аспект кримінальної протиправної недбалості є неоднозначним і суттєво відрізняється як від умислу так і від кримінальної протиправної самовпевненості. Вчинюючи певне діяння з недбалості, людина при цьому не усвідомлювала можливість настання суспільно-небезпечних наслідків її діяння [5, с. 97].

Щодо вольового аспекту кримінальної протиправної недбалості, то в ньому загалом прийнято відокремлювати два критерії. Вони полягають у тому, що особа повинна була (об'єктивна ознака) і могла (суб'єктивна ознака) передбачати настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння, а тому не вчиняти його.

Об'єктивна ознака являє собою раціональний підхід особи до її дій та обов'язків, у повсякденні та у професійній діяльності. Дотримання нею внутрішніх наказів установи, її інструкцій, правил безпеки експлуатації, тощо.

Суб'єктивна ознака являє собою, можливість особи у конкретній ситуації передбачити наслідки своїх дій з урахуванням її: віку, статі, емоційного стану, професійної підготовки, психічних і фізичних можливостей, та інших чинників.

Звільнення особи від кримінальної відповідальності через фактори суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення зазвичай здійснюється за наявності в особи “стану сильного душевного хвилювання”, проте далеко не всі правопорушення передбачають цю обставину. Наприклад, стаття 412 Кримінального кодексу України (Необережне знищення або пошкодження військового майна) не містить у своїй диспозиції вищенаведеної підстави [4, ст. 412]. Не зважаючи на це, можна є очевидним, що в умовах сучасної війни, особа яка вперше потрапила в зону бойових дій, знаходячись у шоківому стані та перебуваючи на межі своєї нервової системи цілком може наприклад пошкодити свою зброю, зробивши це не через порушення

професійних вимог несення служби, а в наслідок впливу екстремальної обстановки на нервову систему людини.

Отже, види необережності за своєю психологічною структурою мають суттєво різний характер видів людських діянь, відмежування яких один від одного потребує глибокого психологічного аналізу як об'єктивної так і суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, оскільки від цього залежить настання покарання для винної особи. Також, не менш важливим є індивідуальне сприйняття кожною людиною конкретної ситуації та її психічне ставлення до неї. Ці аспекти потребують вдосконалення кримінального законодавства, збільшення аналізу психологічної складової криміналітету та більш гнучкого підходу до низки кримінальних правопорушень вчинених через необережність.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Багіров С.Р. Загальна характеристика необережних злочинів за Кримінальним кодексом України. Проблеми пенітенціарної теорії і практики. К.: КІВС, 2003. № 8. С. 115-120.
2. Козюбра М.І. Принцип верховенства права і права людини. Права людини і правова держава (До 50-ї річниці Загальної Декларації прав людини): Тези доп. та наук. повідомлень. 10-11 грудня 1998 р. 11 с.
3. Кондратьєва Я.Ю., Кримінальне право України (загальна частина), Київ. 2012 р. 368 с.
4. Кримінальний кодекс України, редакція від 15.04.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Нежурбіда С.І. Проблеми вдосконалення законодавчого визначення злочинної необережності. Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 105. Правознавство. Чернівці: "Рута", 2001. С.96-98.

Prystynskyi Bohdan Oleksandrovyh

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Korohod Svitlana Volodymyrivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

**LEGAL AND PSYCHOLOGICAL FEATURES
OF CRIMINAL OFFENSES COMMITTED OUT OF NEGLIGENCE**

Abstract: the work reveals the peculiarities of the qualification of criminal offenses committed due to carelessness, taking into account their psychological component.

Keywords: intelligence, will, carelessness, carelessness, self-confidence.

УДК 34

Цапович Валерія Андріївна

курсант 2-го курсу

ННППФПНП

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Логінова Марина Вікторівна

викладач кафедри цивільного права та процесу

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ЩОДО ПРОГАЛИН ТА КОЛІЗІЙ В ЧИННОМУ ЦИВІЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

***Анотація:** щодо прогалин та колізій в чинному цивільному законодавстві України можна зауважити, що вирішення та повне усунення недоліків без створення нових нормативно-правових актів характерне для цивільного законодавства багатьох європейських країн. А для України воно стає актуальним насамперед у контексті правового узгодження з європейським приватним правом та законодавством ЄС.*

***Ключові слова:** прогалини, законодавство, країни, недоліки, колізії, вирішення.*

Варто почати з того, що в наш час однією з найактуальніших правових проблем була і залишається проблема наявності лазівок у державному законодавстві, адже, незважаючи на всі законодавчі зусилля нашої країни, подолати всі недоліки просто неможливо, що пов'язано з постійним розвитком суспільства та еволюцією принципів і обставин застосування відповідних стандартів.

Слід зазначити, що усунути прогалини в цивільному законодавстві можна кількома способами:

- усунути недоліки без внесення змін до нормативно-правових актів;
- прийняття нових нормативно-правових актів (внесення змін до чинних нормативно-правових актів).

Слід також згадати про такий важливий засіб заповнення прогалин у цивільному законодавстві, як аналогія із законом та аналогія права (що закріплено у ст. 8 ЦК України). У цьому випадку можливе застосування аналогії закону за таких умов:

- відносини є цивільними (ст. 1 ЦКУ);
- ці суспільні відносини не врегульовані нормами цивільного законодавства;
- чи існують норми, що регулюють відносини подібного змісту [1, с.8].

У разі неможливості застосувати аналогію закону, варто звернутися до норми, визначеної статтею 3 ЦК України щодо застосування правової аналогії, яка можлива за таких умов:

- відносини виникають у сфері цивільного законодавства;
- ці відносини не регулюються цивільним законодавством;
- відсутні норми, що регулюють подібні цивільні відносини.

Слід також згадати такий спосіб заповнення прогалин, як субсидіарне застосування правил. При цьому суд може послатися на норми відповідної галузі права. Інструкція щодо використання цього методу міститься в ст. 9 ЦК України та в цілому впливає із сутності цивільних правовідносин [2, с.11].

Іншим способом заповнення прогалин у цивільному праві є роз'яснення Верховного суду про правильне застосування законодавства. Хоча постанови пленумів даного суду формально є лише тлумаченням і роз'ясненням цивільного права, вони також є своєрідним джерелом права.

Таким чином, шляхи заповнення прогалин у цивільному законодавстві без прийняття нових нормативно-правових актів можливі у таких формах:

- використання правової аналогії та аналогії закону;
- субсидіарне застосування норм у відповідній правовій сфері;
- офіційне тлумачення норм цивільного права судовими органами.

Варто також розглянути можливість розширеного тлумачення поняття «цивільне законодавство», виходячи із системного тлумачення назви та змісту положень глави першої ЦК України, в якій форми законодавчих актів встановлюються як «цивільне законодавство», яке включає не лише акти цивільного законодавства, а й інші види загальнообов'язкових норм і правил у цій сфері (у розділі 1 ЦК України під назвою «Цивільне законодавство України», а також акти цивільного законодавства, договори та також згадуються звичаї). При такому широкому розумінні терміну «цивільне законодавство» функції правових норм виконують також договори та звичаї, що покликані компенсувати неповний спектр цивільного регулювання [3, с.14].

Згідно ч. 1 ст. 8 Цивільного кодексу України правова аналогія може виникати, коли цивільні правовідносини не врегульовані цивільно-правовими актами або договором, після того як їх відносини врегульовано договором, їх сторони не можуть вдатися до аналогії, оскільки їх домовленістю усуває для них таку можливість.

Так, відповідно до статті 6 Цивільного кодексу України цивільно-правовий договір є засобом усунення можливості виникнення прогалин у цивільному законодавстві, та в разі необхідності їх заповнення щодо певних правовідносин. Зважаючи на це, можна сказати, що в ідеалі ЦК України має дозволити вирішити ці проблеми без прийняття нових законів і «заповнення прогалин» за допомогою аналогій тощо.

У цьому випадку можна зробити висновок, що вирішення та повне усунення недоліків без створення нових нормативно-правових актів характерне для цивільного законодавства багатьох європейських країн, є більш перспективним прийомом і відображає демократичні принципи життя суспільства та сутність європейського приватного права. А для України воно стає

актуальним насамперед у контексті правового узгодження з європейським приватним правом та законодавством ЄС.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Матат Ю. Прогалини в законодавстві та засоби їх подолання в юридичній практиці : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.01 Ю. Матат ; НУ ЮАУ. Харків. : [б. в.], 2013. 20 с.
2. Колотова О. Прогалини у праві та шляхи їх подолання : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.01, О. Колотова ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. Київ., 2010. 19 с.
3. Клім С. Аналогія закону в цивільному праві України : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.03. С. Клім ; Міжнародний гуманітарний університет. Одеса : Б. в., 2012. 20 с

Tsapovich Valery Andriivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Loginova Maryna Viktorivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

CONTEMPORARY ISSUES REGARDING GAPS & COLLISIONS IN CURRENT CIVIL LEGISLATION OF UKRAINE

***Abstract:** with regard to gaps and conflicts in the current civil legislation of Ukraine, it can be noted that the solution and complete elimination of shortcomings without the creation of new normative legal acts is characteristic of the civil legislation of many European countries. And for Ukraine, it becomes relevant primarily in the context of legal harmonization with European private law and EU legislation.*

***Keywords:** gaps, legislation, countries, shortcomings, conflicts, solutions.*

УДК 34

Школьник Настасія Борисівна

курсант 2 курсу Навчально-наукового інституту права
та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Ділігул Аліна Сергіївна

кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

***Анотація:** в роботі розкрито проблему забруднення екології в умовах збройного конфлікту. Зазначено нормативно-правові акти, які регламентують порядок захисту екології країни. Окреслено можливі варіанти вирішення проблеми та захисту навколишнього середовища під час війни.*

***Ключові слова:** екологія, бойові дії, забруднення, вирішення проблем.*

Проблеми екології досліджували та досліджують вчені та дослідники різних галузей науки. Особливо великий внесок у розвиток екології зробили американський біолог та письменник Рейчел Карсон, американський біолог та ентомолог Едвард Уілсон, британський хімік та біолог Джеймс Ловелок, британська приматолог та еколог Джейн Гудолл, британський телеведучий та природознавець Девід Аттенборо. Ці вчені та багато інших дослідників зробили вагомий внесок у розвиток екології та вивчення проблем природного середовища.

Їх дослідження та рекомендації забезпечують підґрунтя для прийняття рішень щодо збереження природи та збалансованого розвитку.

Ведення бойових дій має досить серйозний вплив на довкілля і екологію. Збройні конфлікти можуть призводити до значних забруднень повітря, води та ґрунту, викидів шкідливих речовин і спричиняти дефорестацію. Конкретно в Україні знеліснення, або дефорестація як така, рідко трапляється. Дефорестація – це не просто вирубка лісів, а повне викорінення лісів та заміна їх полями.

Зазвичай, на територіях, де ведуться активні бойові дії є об'єкти, на яких зберігається велика кількість нафти, газу та інших природних ресурсів, що, в разі їх руйнування, може призвести до значних забруднень довкілля. Крім того, активні бойові дії призводять до масового виїзду населення з уражених районів, що може спричинити деградацію природних ресурсів та погіршення екологічної ситуації в цих районах.

На жаль, така проблема, як погіршення екології завжди була присутня. Наразі Україна стикається зі значними проблемами в даній галузі. Потреба негайних змін у повсякденному житті суспільства стає нагальною.

За даними Державної екологічної інспекції України, ведення активних бойових дій на території України призвело до забруднення понад 180 тисяч квадратних метрів ґрунту шкідливими речовинами. Понад 2 млн квадратних метрів завалені залишками знищених споруд та боєприпасів. Спалено понад 23 гектари лісу. Отже, тема екології завжди не залишалася поза увагою та продовжує носити актуальний характер.

До речі, на сьогоднішній день, лісові пожежі мають серйозні наслідки для довкілля, тварин та людей, які проживають у зоні їх впливу. Лісова пожежа – це неконтрольована пожежа, яка горить у дикій рослинності, часто в сільській місцевості. Протягом сотень мільйонів років лісові пожежі палали в лісах, луках, саванах та інших середовищах існування. Вони не прив'язані до певного континенту чи місця. Лісова пожежа, за словами ВОЗ, це ненавмисна пожежа, яка спалахує в природному середовищі, наприклад у лісі, луках або прерії. Лісові

пожежі можуть виникнути будь-коли та будь-де, і часто спричинені діями людини або природним явищем, наприклад блискавкою. Невідомо, як виникли 50% лісових пожеж, про які повідомляється. Нижче наведено 12 найбільших історичних лісових пожеж разом із шкодою, яку вони завдали екосистемам, міським районам і дикій природі.

- Австралійські лісові пожежі 1919/2020 (Австралія) – 42 мільйони акрів;
- 2014 р. Пожежі на північно-західних територіях (Канада) – 8.5 млн акрів;
- 2004 Пожежний сезон на Алясці (США) – 6.6 мільйонів акрів;
- Лісова пожежа Чорної п'ятниці 1939 року (Австралія) – 5 мільйонів акрів;
- Велика пожежа 1919 року (Канада) – 5 мільйонів акрів;
- 1950 Пожежа Чинчага (Канада) – 4.2 мільйона акрів;
- 2010 Лісові пожежі в Болівії (Південна Америка) – 3.7 млн акрів;
- Велика пожежа 1910 року в Коннектикуті (США) – 3 мільйони акрів;
- 2011 Richardson Backcountry Fire (Канада) – 1.7 мільйона акрів;
- Лісові пожежі в Манітобі (Канада) 1989 року – 1.3 мільйона акрів.[8]

Дим і попіл лісової пожежі можуть бути особливо важкими для людей, які вже мають захворювання серця або дихальних шляхів. Травми, опіки та вдихання диму мають суттєвий негативний вплив на пожежників та аварійно-рятувальний персонал. Окрім смертельних випадків, опіки та травми також можуть виникати внаслідок лісових пожеж, диму та попелу, які вони утворюють.

Люди зобов'язані пам'ятати та забезпечувати збереження чистого навколишнього середовища. Адже відновлення природних екосистем та біорізноманіття може бути дуже складним та коштовним процесом, подекуди, навіть неможливим.

Існує велика кількість нормативних актів та законів, які регламентують екологічні права громадян України.

Основним джерелом є, зокрема, Конституція України. Статті 16 та 50 визначають право громадян на благополучне навколишнє середовище та обов'язок держави забезпечувати екологічну безпеку[4].

Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" встановлює права громадян на здорове та безпечне для життя навколишнє середовище, право на доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища, право на участь у прийнятті рішень щодо охорони навколишнього природного середовища[5].

Закон України "Про охорону атмосферного повітря" забезпечує право громадян на здорове та безпечне повітря, а також право на інформацію про якість повітря та діяльність органів влади у сфері охорони атмосферного повітря[6].

Закон України "Про відходи" надає право громадянам на здорове та безпечне навколишнє середовище, встановлює право на участь у прийнятті рішень щодо організації збору та переробки відходів, а також право на інформацію про діяльність органів влади у сфері управління відходами[7].

Отже, з усього вищевказаного, можна зробити висновок, що існує велика кількість положень, що регламентують діяльність держави у галузі екології та надають населенню відповідні права. На жаль, сьогодні виконувати в повному обсязі норми закону неможливо. Зрештою, питання екології та зміни клімату не є проблемою однієї країни, а тільки комплексний підхід може суттєво поліпшити екологічну ситуацію. Навіть якщо ми не можемо зупинити глобальне потепління миттєво, ми можемо зменшити викиди людиною газів, що вловлюють тепло, і сажі (також відомої як «чорний вуглець»), щоб уповільнити швидкість і обмежити кількість глобального потепління. Великі кліматичні зміни вже були спровоковані людьми, і наразі тривають подальші зміни. Але підвищення глобальної температури почне вирівнюватися протягом кількох років, у разі впровадження низки позитивних змін у повсякденне життя.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Права людини в Україні 2005. XIII. Стан дотримання екологічних прав громадян - Комплексні дослідження з прав людини. URL: <https://library.khpg.org/index.php?id=1152341346>
2. Право громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля належить до основних (фундаментальних), природних прав і закріплене в ст. 50 Конституції України. URL: <https://www.solor.gov.ua/info/19/8032>
3. URL: <https://eco.rayon.in.ua/blogs/551461-ekologichni-naslidki-viyni-v-ukraini-shcho-pishut-svitovi-zmi>
4. Конституція України | від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
5. Закон України « Про охорону природного навколишнього середовища» Закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ.
6. Закон України "Про охорону атмосферного повітря" Закон України від 16.10.1992 № 2707-ХІІ.
7. Закон України "Про відходи" Закон України від 05.03.1998 № 187/98-ВР
8. <https://uk.environmentgo.com>

Shkolnyk Nastasiia Borysivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Diligul Alina Serhiivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROBLEMS IN TODAY'S CONDITIONS

***Abstract:** the work reveals the problem of environmental pollution in the conditions of armed conflict. Normative legal acts regulating the procedure for protecting the environment of the country are specified. Possible options for solving the problem and protecting the environment during the war are outlined.*

***Keywords:** ecology, warfare, pollution, problem solving.*

ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА (FIRE TRAINING)

УДК 340

Бабенко Олексій Сергійович

курсант II курсу навчально-наукового інституту права
та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Бодирєв Дмитро Анатолійович

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

***Анотація:** роз'яснено значимість вогневої підготовки як дисципліни в цілому та її особливості в умовах воєнного стану.*

***Ключові слова:** вогнева підготовка, воєнний стан.*

Вогнева підготовка - це комплексна навчальна дисципліна, яка включає в себе навчання різних аспектів роботи зі зброєю та вогневої підтримки, зокрема таких елементів, як стрільба, тактика бойових дій, техніка та безпека вогню.

Вогнева підготовка є важливою навчальною дисципліною в військовій підготовці та складається з теоретичної та практичної частин. Основна мета вогневої підготовки полягає у забезпеченні бойової готовності військовослужбовців до ведення бойових дій. Предмет вогневої підготовки - це

знання та вміння, що дозволяють забезпечувати вогневу підтримку підрозділу під час бойових дій та проводити вогневу підготовку зброї та бойової техніки. Основні складові предмету вогневої підготовки включають теоретичну та практичну підготовку з основ вогневої підготовки, вогневої підготовки зброї та бойової техніки, тактики вогневої підготовки, озброєння та боеприпасів.

Особливості вогневої підготовки поліцейських включають в себе не тільки технічну майстерність зі стрільби та знання тактичних прийомів, але й розвиток психологічної стійкості та реакції на стресові ситуації, що є необхідними вміннями для ефективного виконання професійних обов'язків. Однією з найважливіших аспектів роботи поліції є забезпечення безпеки громадян та захист їх прав. Для досягнення цієї мети поліцейські повинні бути добре підготовлені та максимально ефективні в своїй діяльності. Слід вдосконалювати техніку стрільби працівників поліції та роботи зі зброєю. Вогнева підготовка поліцейських має важливе значення для протидії злочинності, тому що від правильної техніки та тактики залежить успішність оперативних дій. [1]

Однак, важливо також розуміти, що вогнева підготовка має бути комплексною та включати не лише стрільбу, а й фізичну та психологічну підготовку. Поліцейські повинні бути здатні швидко та точно приймати рішення в стресових ситуаціях, тому розвиток психологічної стійкості та емоційного контролю є не менш важливим, ніж технічні навички. Усе це дозволяє забезпечити оптимальні умови для ефективної діяльності поліції та захисту прав громадян.

До основних етапів підготовки поліцейських до вогневих дій відносять:

1. Аналіз ситуацій, що можуть виникнути під час вогневих дій, та розробка стратегії поведінки поліцейських.
2. Теоретичне навчання з вогневої підготовки, включаючи знання законодавства, правил техніки безпеки та особливостей роботи зі зброєю.

3. Тренування на стрільбищі з різних видів зброї, з максимальним відтворенням умов реальної ситуації.

4. Симуляційні навчальні вправи, що дозволяють практично застосовувати знання та навички вогневої підготовки, включаючи тактичні дії в команді.

5. Регулярне підтримання рівня вогневої підготовки та перевірка навичок, зокрема шляхом проведення різноманітних вправ та іспитів.

6. Запровадження системи підготовки до вогневих дій, що базується на передових методиках та технологіях, з метою забезпечення максимальної ефективності та безпеки поліцейських під час роботи зі зброєю. [2]

Вогнева підготовка поліцейських в умовах воєнного стану має свої особливості, оскільки воєнний стан передбачає збільшену загрозу безпеці населення та підвищену активність злочинності. У таких умовах поліцейські повинні бути готові до захисту себе, своїх колег, цивільних жителів та державного майна від збройної агресії.

Основні складові вогневої підготовки поліцейських в умовах воєнного стану повинні включати такі елементи, як:

- Тактичну підготовку: поліцейські повинні навчитися ефективно взаємодіяти з військовими підрозділами та іншими правоохоронними органами, а також координувати свої дії з іншими поліцейськими.

- Стрілецьку підготовку: поліцейські повинні вміти ефективно вести вогонь з різних видів зброї в умовах стрільби на великі відстані та в умовах низької видимості.

- Підготовку до ведення бойових дій: поліцейські повинні навчитися ефективно застосовувати тактико-спеціальну підготовку.

Під час воєнного стану вогнева підготовка є важливою складовою бойової діяльності військ. Вона включає в себе підготовку зброї та техніки до бойових дій, організацію вогневих позицій, підготовку інженерних споруд та позицій для захисту від противника. Вогнева підготовка має на меті підготувати війська до

ефективного застосування зброї та техніки на полі бою. Для цього необхідно провести ретельну перевірку та ремонт всієї зброї та техніки, що буде задіяно в бойових діях. [3]

Крім того, вогнева підготовка передбачає підготовку вогневих позицій, з яких будуть проводитись обстріли противника. Це можуть бути окопи, укріплені позиції, засідки тощо. Важливо враховувати топографію місцевості та можливі напрямки атак противника, щоб забезпечити ефективне ведення вогню.

Можна дійти висновку, що воєнний стан вводить свої корективи та особливості в діяльність та вогневу підготовку поліцейських. Поліцейські мають бути готові до бойових дій, що можуть виникнути в будь-який момент. Тому, їх вогнева підготовка має бути спрямована на розвиток навичок стрільби та тактики бойових дій. Необхідно бути готовим до швидкого та точного вирішення різних надзвичайних ситуацій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Навчальний посібник “Основи вогневої підготовки” Удянський М.М., Толкунов І.О., Бондаренко О.О., Матухно В.В., Олекса В.М. м. Харків 2020 р. 149 с.
2. Науковий журнал “Південноукраїнський правничий часопис” стаття “Особливості вогневої підготовки поліцейських на початковому етапі навчання” Головацький О.О., Прядко В.М. м. Одеса 2019 р. 3 с.
3. Підручник “Національна поліція України в умовах воєнного стану” Копотун І.М. м. Київ 2022 р. 482 с.

Babenko Oleksiy Serhiyovych

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Bodyrev Dmytro Anatoliyovych

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

**FEATURES OF THE FIRE TRAINING OF POLICE OFFICERS
UNDER THE CONDITIONS OF THE STATE OF MARTIAL**

***Abstract:** the importance of fire training as a discipline in general and its features in the conditions of martial law are clarified.*

***Keywords:** fire training, martial law.*

УДК 355.5

Глян Тетяна Дмитрівна

курсант II курсу

ННППФПНП

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник

Зеленський Євген Сергійович

старший викладач кафедри

тактико-спеціальної підготовки, майор поліції

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

**АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ
ПОКРАЩЕННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ
ЗВО МВС В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

***Анотація:** від якості вогневої підготовки залежить бойова готовність правоохоронців, тому необхідно розробляти та використовувати сучасні методики підвищення їх ефективності та якості.*

***Ключові слова:** правоохоронці, підготовка, методики, аспекти, покращення.*

Вогнева підготовка є однією з найважливіших складових поліцейської підготовки, яка дозволяє підвищити ефективність виконання бойових завдань у різних умовах. Курсанти ЗВО МВС мають проходити обов'язкову вогневу підготовку, яка включає навчання технікам стрільби, тактикам бою, а також навчання використанню різних видів зброї та боєприпасів.

В умовах воєнного стану вогнева підготовка стає ще більш важливою, оскільки від неї залежить успішність бойових дій та безпека поліцейських. У зв'язку з цим, в даній роботі будуть розглянуті аспекти організації та методики покращення вогневої підготовки курсантів ЗВО МВС в умовах воєнного стану, що дозволить забезпечити безпеку під час навчання та підвищити ефективність вогневої підготовки курсантів.

Покращення вогневої підготовки курсантів в ЗВО системи МВС є важливою складовою їх професійної підготовки. Вогнева підготовка має на меті розвивати в учнів навички і вміння володіння зброєю, ефективного ведення вогню, захисту від вогню противника та забезпечення безпеки власних сил та об'єктів. Оскільки вогнева підготовка є однією з ключових складових бойової підготовки, то покращення її якості та ефективності має прямий вплив на бойову готовність правоохоронців [1, с.132].

Один з основних аспектів покращення вогневої підготовки курсантів ЗВО системи МВС - це розробка та використання сучасних методик, які дозволяють ефективно тренувати учнів та підвищувати їх майстерність. Серед таких методик можна виділити використання симуляторів вогневої підготовки, включення в навчальний процес новітніх засобів інформаційних технологій та спеціального відеообладнання, яке дозволяє записувати та аналізувати процес ведення вогню.

Також важливою є підготовка викладачів вогневої підготовки, які повинні мати достатні знання та досвід, щоб ефективно передавати свої знання курсантам та користуватися новітніми методами та технологіями.

Нарешті, організація вогневої підготовки повинна забезпечувати безпеку курсантів, які беруть участь в навчанні.

Організація та методика вдосконалення вогневої підготовки курсантів ЗВО МВС в умовах воєнного стану є важливим завданням для забезпечення безпеки країни та готовності поліції до дій у конфліктних ситуаціях. Для досягнення цієї мети потрібні наступні аспекти.

Планування та координація навчання: у разі воєнного стану, планування та координація навчання відіграють важливу роль у забезпеченні безпеки курсантів та інших військовослужбовців. Такі заходи можуть включати підготовку планів навчання та планування ресурсів, необхідних для проведення навчальних заходів.

Використання сучасних методів та засобів, які можуть значно покращити ефективність навчання вогневої підготовки. Такі засоби можуть включати комп'ютерну симуляцію, віртуальну реальність та інші інноваційні технології [2, с.65].

Підвищення рівня професійної підготовки викладачів: для успішного ведення занять з вогневої підготовки курсантів у воєнний час, необхідно мати кваліфікованих викладачів з достатнім досвідом та знаннями. Тому, підвищення рівня професійної підготовки викладачів є дуже важливим аспектом.

Забезпечення безпеки під час навчання з вогневої підготовки повинно бути проведене з дотриманням всіх правил безпеки. Такі заходи можуть включати встановлення контролю за зброєю, встановлення безпечних зон та режимів безпеки для уникнення випадків травм та інших неприємностей під час навчання з вогневої підготовки.

Навчальні програми з вогневої підготовки повинні бути оновлюваними залежно від змін у ситуації на полі бою. Такі програми повинні включати навчання технікам стрільби, тактикам бою, а також навчання використанню різних видів зброї та боєприпасів.

Під час воєнного стану, навчання може бути проведене в реалістичних умовах ведення бою, що дозволить курсантам отримати досвід у реальних умовах, а також перевірити свої знання та навички.

Систематичність та постійне вдосконалення методів навчання з вогневої підготовки є дуже важливими аспектами. Вони дозволяють підтримувати рівень навчання на потрібному рівні та забезпечити готовність військових до дій у різних умовах [2, с.67].

Отже, покращення вогневої підготовки курсантів в ЗВО системи МВС є дуже важливим аспектом їх професійної підготовки в умовах воєнного стану. Від якості вогневої підготовки залежить бойова готовність правоохоронців, тому необхідно розробляти та використовувати сучасні методики підвищення їх ефективності та якості.

Використання симуляторів вогневої підготовки, включення новітніх засобів інформаційних технологій та спеціального відеообладнання в навчальний процес дозволяє ефективно тренувати учнів та підвищувати їх майстерність. Однак, важливо також мати достатньо кваліфікованих викладачів, які зможуть передати свої знання курсантам та користуватися новітніми методами та технологіями.

Нарешті, організація вогневої підготовки повинна забезпечувати безпеку курсантів, які беруть участь в навчанні, що може бути досягнуто за допомогою дотримання всіх необхідних правил та інструкцій.

Узагальнюючи, покращення вогневої підготовки курсантів в ЗВО системи МВС в умовах воєнного стану потребує використання сучасних методів та технологій, належної підготовки викладачів та забезпечення безпеки курсантів, які беруть участь в навчанні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Основи вогневої підготовки: навч. посіб. / М. М. Удянський, І. О. Толкунов, О. О. Бондаренко, В. В. Матухно, В. М. Олекса. Харків: НУЦЗУ, 2020. 147 с.
2. Проблеми та перспективи спеціальної підготовки правоохоронних органів України: збірка статей. Матеріали круглого столу (Київ, 28 жовтня 2016 р.). К.: Інститут в'язниць, 2016. 151 с.

Glyan Tetyana Dmitrivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Zelenskyi Yevgeny Serhiyovych

senior teacher of the department

of tactical and special training, police major

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

**ASPECTS OF ORGANIZATION & METHODOLOGY
IMPROVEMENT OF FIRE TRAINING
OF CADETS MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS
OF UKRAINE UNDER MARTIAL LAW**

***Abstract:** the combat readiness of law enforcement officers depends on the quality of fire training, therefore it is necessary to develop and use modern methods of increasing their efficiency and quality.*

***Keywords:** law enforcement officers, training, methods, aspects, improvement.*

ЕКОНОМІКА ТА МЕНЕДЖМЕНТ (ECONOMICS & MANAGEMENT)

УДК 331

Гололобова Вікторія Сергіївна

здобувач кафедри аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Станіна Ольга Дмитрівна

кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційних технологій
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДАНИХ В МЕНЕДЖМЕНТІ

***Анотація:** в роботі розглядається питання використання інтелектуального аналізу даних (Data Mining) в менеджменті. Проаналізовано найбільш розповсюджені методи інтелектуального аналізу даних, які зараз використовуються, на прикладі задач, з якими зустрічається сучасний менеджер. Зазначена загальна важливість ознайомлення з цими методами менеджерами і перспективність їх використання для компанії.*

***Ключові слова:** методи інтелектуального аналізу даних, управлінські рішення, Data Mining, менеджмент, підвищення ефективності.*

Сьогодні саме ми є свідками активного розвитку інформаційних технологій. І цей розвиток є настільки швидким і неспинним, що на практиці все частіше виникають ситуації, коли виконання якихось дій, – а тим паче прийняття рішень, – вже неможливо уявити без використання технологій інтелектуального аналізу даних (Data Mining). Зараз вже майже не під силу уявити більш-менш

серйозну організацію без використання технологій Data Mining, а тому сучасному менеджеру (і взагалі, будь-якому професіоналу) дійсно важливо хоча б на базовому рівні розуміти, що кожен з них являє собою і для яких цілей його можна використовувати.

На сьогоднішній день вже виникло досить багато методів інтелектуального аналізу даних [1, 2], більшість з яких можна згрупувати у наступні класи:

- методи асоціативних правил. Такі методи передбачають висновки на основі певних інтелектуальних правил типу “якщо ..., то ...”. Асоціативні правила можуть, наприклад, використовуватися менеджерами з продажу, щоб визначати ті товари, які зазвичай купують разом. Наприклад, якщо люди купують каву, в то й же час є велика ймовірність, що разом з нею вони куплять й торт;

- методи класифікацій. Такі методи передбачають створення певних класів на основі визначених ознак. Наприклад, якщо людина купляє чіпси, «колу» та сухарики, то є велика вірогідність того, що покупець – підліток і, відповідно, керуючись цією інформацією, можна змінювати товарні пропозиції під цю категорію населення (наприклад, пропонувати прийняти участь в акції з головним призом у вигляді білетів до кіно про супергероїв в протипагу пропозиції отримання безкоштовної медичної діагностики);

- методи кластеризації (або сегментації). Ці методи допомагають об'єднувати певний товар за якоюсь (або якимись) ознаками. Наприклад, в магазині ми можемо розташувати поряд тістечка, печиво, цукерки, каву та чай, тому що все це буде відноситися до категорії “до чаю”;

- методи прогнозування. Вони допомагають нам з певною ймовірністю зробити припущення щодо майбутніх подій. Наприклад, якщо людина до цього кожному п'ятницю купляла випічку у місцевій пекарні, скоріше за все, вона й зробить так само на цій неділі, наступній і т.д.;

- нейронні мережі. Вони є одним з найпопулярніших методів, які добре зарекомендували себе і останнім часом використовуються все в більших об'ємах.

Особливістю цього “методу” є те, що, не дивлячись на те, що першочергово він представлявся варіацією методів прогнозування, при певних налаштуваннях йому вдається імітувати будь-який з приведених вище класів.

Як показує останнє десятиріччя, з кожним роком необхідність у використанні інформаційних технологій та технологій інтелектуального аналізу даних стає не просто конкурентною перевагою, а необхідністю сьогодення. Розуміння особливостей і сфер застосування різних методів Data Mining дає можливість менеджеру підвищувати свою власну ефективність та ефективність цілої компанії.

Окремо слід зазначити, що хоча сучасні інтелектуальні технології і дають хорошу можливість бути максимально ефективними, водночас важливим питанням на даний момент, яке виникає при їх повсюдному використанні, є питання захисту інформації та її конфіденційності [2, 3], яке наразі безумовно стає все більш гострим і ще чекає на своє вирішення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Русин, Р. С. Інтелектуальна обробка даних Data Mining. Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці. Матеріали VIII Міжнародної науково-методичної конференції. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича, 2023. С. 134-135
2. Іванова, Н. С., Попова, Ю. С. Практика прийняття рішень з використанням аналітичних алгоритмів Data Mining у сфері логістики. Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеко-орієнтованого управління в умовах глобалізації: матеріали XI Міжнародної наук.-практ. конф., Харків, 17–18 листопада 2022 р. : тези доп. / Харківський національний університет міської економіки імені О. М. Бекетова, Харківська міська рада, Інститут конкурентного розвідки (Німеччина) [та ін. ; організаційна комісія: Т. В. Момот та ін.]. – Харків : ХНУМГ імені О. М. Бекетова, 2022. С.71-73

3. Старик-Блудова, А. Ю., Станіна О. Д.. Кіберзлочинність та шляхи боротьби з нею. Інформаційні технології в освіті та практиці : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 18 грудня 2020) / упорядник: Т. В. Магеровська. Львів : ЛьВДУВС, 2020. С. 100-101
4. Насонова С. С. Аналіз конкретного випадку кібершахрайства та рекомендації з його попередження. Наука і техніка сьогодні. 2022. № 2(16). С. 416–424. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-2\(16\)-416-424](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-2(16)-416-424).

Hololobova Viktoriya Serhiivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Stanina Olha Dmytrivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

DATA MINING IN MANAGEMENT

***Abstract:** the paper considers the issue of using Data Mining in management. The most widespread methods of Data Mining which are currently used are analyzed on the example of the tasks faced by a modern manager. It is noted the importance of familiarization for modern managers with these methods and the prospects of their usage for the company.*

***Keywords:** data mining methods, management decisions, Data Mining, management, efficiency improvement..*

ЛІНГВІСТИКА ТА НАУКИ ПРО МОВУ (LINGUISTICS)

УДК 811.111

Глян Тетяна Дмитрівна

здобувач вищої освіти

Навчально-наукового інституту права та підготовки

фахівців для підрозділів Національної поліції

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

Науковий керівник

Ірчишина Марина Віталіївна

викладач кафедри українознавства та іноземних мов

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У ПОЛІЦЕЙСЬКІЙ РОБОТІ: ВАЖЛИВІСТЬ ЗНАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

***Анотація:** знання англійської мови допомагає поліцейським у спілкуванні з іноземними громадянами, які можуть потребувати допомоги та консультації в різних життєвих ситуаціях. Володіння англійською мовою дозволяє поліцейським зрозуміти та вислухати проблеми громадян з інших країн та знайти спільну мову з ними.*

***Ключові слова:** комунікація, громадяни, володіння, англійська, мова, країни.*

Міжкультурна комунікація у поліцейській роботі є ключовим аспектом, особливо в умовах зростання міграції та міжнародної співпраці. За останні десятиліття в Україні збільшується кількість іноземних громадян, а також кількість міжнародних подій, які потребують участі поліції. В таких умовах знання англійської мови стає все більш важливим для поліцейських. В цьому

контексті важливо розглянути роль англійської мови у міжкультурній комунікації поліцейських та її вплив на ефективність роботи поліції.

Зазначимо, що міжкультурна комунікація у поліцейській роботі є надзвичайно важливим аспектом, оскільки поліцейські мають стикатися з представниками різних культур, мов та звичаїв. Знання англійської мови, яка є міжнародною мовою комунікації, стає важливою не тільки для забезпечення безпеки громадян, але і для підтримання рівня спілкування з представниками інших культур [1, с.65].

Важливим є те, що міжкультурна комунікація у поліцейській роботі має свої особливості, які виникають у зв'язку з взаємодією з представниками різних культур, мов та звичаїв. Деякі з особливостей міжкультурної комунікації у поліцейській роботі включають:

1. Мовні бар'єри: знання мови є ключовим фактором у спілкуванні з представниками інших культур. Поліцейські мають володіти мовами, які використовуються представниками різних культур, а також мають володіти міжнародною мовою комунікації, такою як англійська.

2. Різні культурні звичаї та норми поведінки: поліцейські мають розуміти культурні різниці, щоб уникнути непорозумінь та конфліктів, та дотримуватися культурних норм під час взаємодії з іноземними громадянами.

3. Різні правові системи: в різних країнах можуть існувати різні правові системи, тому поліцейські мають мати розуміння правових норм та процедур країн, з якими вони взаємодіють.

4. Етнічні та расові стереотипи: поліцейські мають уникати використання етнічних та расових стереотипів, щоб уникнути дискримінації та непорозумінь.

5. Різні релігійні переконання: поліцейські мають розуміти та поважати різні релігійні переконання, щоб уникнути конфліктів та забезпечити сприятливу атмосферу для співпраці з громадянами.

6. Різниця у сприйнятті культурних символів та обрядів: поліцейські мають мати розуміння того, що для різних культур можуть мати різні значення та сприймання культурних символів та обрядів. Важливо враховувати ці різниці при взаємодії з представниками інших культур.

7. Навички міжкультурної комунікації: поліцейські мають мати навички міжкультурної комунікації, які включають у себе вміння слухати, бути терплячими, дотримуватися культурних норм, виявляти емпатію та розуміння, і бути відкритими до різних культур.

Врахування цих особливостей міжкультурної комунікації дозволяє поліцейським підтримувати сприятливу атмосферу для взаємодії з представниками різних культур та забезпечувати безпеку громадян в різних життєвих ситуаціях. Важливо зазначити, що успішна міжкультурна комунікація є важливим елементом для підвищення рівня довіри та співпраці між поліцейськими та громадянами з різних культур.

У міжнародних операціях та співпраці з іншими правоохоронними органами з інших країн, знання англійської мови є необхідним. Поліцейські, які володіють англійською мовою, можуть ефективніше спілкуватися з колегами з інших країн, обмінюватися інформацією та досвідом, та отримувати доступ до міжнародних баз даних. Більш того, володіння англійською мовою є ключовим фактором у розвитку міжнародної співпраці з представниками інших правоохоронних органів, що сприяє підвищенню ефективності та рівня безпеки [2, с.113].

Також, знання англійської мови допомагає поліцейським у спілкуванні з іноземними громадянами, які можуть потребувати допомоги та консультації в різних життєвих ситуаціях. Володіння англійською мовою дозволяє поліцейським зрозуміти та вислухати проблеми громадян з інших країн та знайти спільну мову з ними.

Зазначимо, що знання англійської мови має велике значення в поліцейській роботі, оскільки допомагає поліцейським ефективніше

спілкуватися з представниками інших культур, підтримувати рівень спілкування з іноземними колегами та забезпечувати безпеку громадян з різних країн. Крім того, володіння англійською мовою є важливим елементом професійного розвитку поліцейських, який сприяє підвищенню рівня знань та вмінь у міжнародному спілкуванні та співпраці.

У сучасних умовах, коли зростає кількість іноземних громадян в Україні та зростає міжнародна співпраця між правоохоронними органами, знання англійської мови стає надзвичайно важливим фактором для розвитку поліцейської роботи та підвищення рівня безпеки в країні. Отже, навички англійської мови є необхідним елементом професійного розвитку поліцейських, які прагнуть підвищити свою ефективність у міжкультурній комунікації та міжнародній співпраці.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Драмарецька Л.Б., Усенко О.Б. Поліція Великобританії та США. Практикум з англійської мови для курсантів, слухачів, адюнктів, студентів вищих навчальних закладів МВС. К.: НАВС, 2017. 88с.
2. Роль іноземних мов у соціокультурному становленні особистості: Р68 збірник наукових праць. за заг. ред. А.Г. Гудманяна, О.В. Ковтун. К. : НАУ, 2018. 235 с.

Glyan Tetyana Dmitrivna

student of higher education

Educational and Scientific Institute of Law and Training

specialists for units of the National Police

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor

Irchyshyn Maryna Vitalyivna

teacher of the Department of Ukrainian Studies and Foreign Languages

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

**INTERCULTURAL COMMUNICATION IN POLICE WORK:
IMPORTANCE OF KNOWLEDGE OF ENGLISH LANGUAGE**

***Abstract:** knowledge of the English language helps police officers in communicating with foreign citizens who may need help and advice in various life situations. Proficiency in English allows police officers to understand and listen to the problems of citizens from other countries and to find a common language with them.*

***Keywords:** communication, citizens, possession, English, language, countries.*

СПОРТ ТА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА (SPORT)

УДК 796

Кузьмін Ярослав Артемович

здобувач вищої освіти 2 курсу

Навчально-наукового інституту

права та підготовки фахівців для

підрозділів Національної поліції

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Анісімов Дмитро Олексійович

викладач кафедри, спеціальної фізичної підготовки

старший лейтенант поліції

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Анотація: в роботі роз'яснено реформування правоохоронних органів та удосконалення фізичної та службової підготовки поліцейських.

Ключові слова: фізична підготовка, Національна поліція України.

У сучасних умовах реформування правоохоронних органів насамперед увага приділяється якійсій службовій підготовці особового складу Національної поліції України. Однією зі складових службової підготовки є фізична підготовка. Фізична підготовка – це комплекс заходів, спрямованих на формування та вдосконалення рухових умінь і навичок, розвиток фізичних якостей і здібностей поліцейського з урахуванням особливостей його професійної діяльності.

При вирішенні службових завдань працівникам Національної поліції нерідко доводиться вступати в очні ставки з правопорушником, у тому числі в таких екстремальних ситуаціях, коли результат протистояння багато в чому залежить насамперед від рівня його фізичної підготовки, здатності швидко застосовувати заходи фізичного впливу, і ефективно обеззброїти злочинця, супроводжувати його тощо.

Успішно виконати завдання із затримання правопорушників та доставки їх до територіальних відділів поліції можуть лише фізично підготовлені працівники, які досконало володіють зброєю, спеціальними засобами, прийомами рукопашного бою тощо [1, с.140].

В свою чергу фізична підготовка містить в собі такі складові, як загальна фізична підготовка та тактика самозахисту та особистої безпеки. Навчання з фізичної підготовки передбачає формування та вдосконалення в поліцейських рухових якостей та навичок, необхідних у повсякденній діяльності та в разі виникнення екстремальних ситуацій.

Важливим завданням фізичної підготовки майбутніх поліцейських є сприяти високому рівню розвитку витривалості, координаційних та силових здібностей, здатності швидко реагувати та приймати рішення у відповідності до умов, які постійно змінюються та ускладнюються.

Результати вправ, які описують рівень спритності і координаційних здібностей та статичної витривалості м'язів тулуба, констатують необхідність вдосконалення чинної навчальної програми з посиленням уваги до вдосконалення вказаних якостей у курсантів поліцейських старших курсів [2, с.8].

Щоб покращити фізичну підготовку поліцейських, можна застосовувати наступні підходи:

Індивідуальний підхід: При підготовці поліцейських до виконання своїх службових обов'язків необхідно враховувати їхні індивідуальні особливості та

рівень підготовки. Застосування індивідуального підходу дозволяє підібрати вправи, які найбільш ефективні для кожного конкретного поліцейського.

Комплексність: Підготовка повинна включати різноманітні види вправ, які розвивають різні фізичні якості, такі як сила, швидкість, витривалість та координація рухів.

Регулярність: Фізичну підготовку потрібно проводити регулярно і систематично. Це дозволить підтримувати належний рівень фізичної форми та забезпечить відповідність вимогам служби.

Моніторинг результатів: Для ефективної фізичної підготовки поліцейських необхідно вести моніторинг їхніх результатів. Це дозволить оцінити ефективність застосованих методів та коригувати підхід у випадку потреби.

Застосування сучасних технологій: Для покращення фізичної підготовки поліцейських можна використовувати сучасні технології, такі як спортивні трекери, програми з тренувань.

Отже, фізична підготовка поліцейських є важливим елементом їхньої підготовки і повинна включати різноманітні вправи, які розвивають силу, витривалість, гнучкість та координацію рухів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Пронтенко К. В., Русанівський С. В., Безпалый С. М., Запорожанов О. В., Юр'єв С. О., Штома В. Д., Корнійчук Ю. М. Професійно важливі фізичні якості курсантів – майбутніх фахівців технічних спеціальностей. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені 930 М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. Київ, Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 11 (119). С. 138–142.

2. Тьорло О. І. Організація фізичної підготовки з особовим складом підрозділів Національної поліції України: методичні рекомендації для самостійної роботи. - Львів : ЛьВДУВС, 2021. 35 с.

Kuzmin Yaroslav Artemovich

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Anisimov Dmytro Oleksiiovych

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

IMPROVEMENT OF PHYSICAL TRAINING OF POLICE OFFICERS

Abstract: the work explains the reform of law enforcement agencies and the improvement of physical and official training of police officers.

Keywords: physical training, National Police of Ukraine.

ТЕХНІЧНІ НАУКИ (TECHNICAL SCIENCES)

УДК 531.781.2

Ульянов Василь Юрійович

асистент кафедри Інженерної геології та геотехніки

Придніпровська Державна Академія Будівництва та Архітектури

(Дніпро, Україна)

Горlach Сергій Миколайович

доцент кафедри Інженерної геології та геотехніки

Придніпровська Державна Академія Будівництва та Архітектури

(Дніпро, Україна)

Грабовець Оксана Миколаївна

доцент кафедри Інженерної геології та геотехніки

Придніпровська Державна Академія Будівництва та Архітектури

(Дніпро, Україна)

НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ БУРОВОГО ЗОНДУВАННЯ В ПРАКТИКУ ІНЖЕНЕРНИХ ВИШУКУВАНЬ НА МАРСІ

***Анотація:** у роботі обґрунтовується необхідність застосування бурового зондування для визначення властивостей марсіанського реголіту. Такій ґрунт у великій кількості зустрічається в самому верхньому шарі ґрунтового розрізу Марса.*

***Ключові слова:** Марс, інженерні дослідження, будівництво, бурове зондування, реголіт.*

Програма будівельного освоєння Марса в рамках створення марсіанських баз вимагатиме проведення повномасштабних інженерних досліджень. Однак це,

ураховуючи особливості проведення таких робіт за межами земної атмосфери, вимагатиме не лише нових методів, а й нового спеціалізованого обладнання, до того ж здатного працювати в діапазоні температур від -153 до +35 градусів. Особливістю проведення польових робіт на Марсі може стати визначення властивостей верхньої товщі місцевого ґрунту, який, так само, як і місячний, називається реголітом.

Вже під час пересування поверхнею Марса американських та китайських апаратів із частковим випробуванням ними ґрунту стало зрозуміло, що місцевий ґрунт сильно відрізняється від місячного реголіту. Він демонструє високу несучу здатність та зчеплення з колесами, і ці показники вищі, ніж для місячного реголіту. Наприклад, щільність верхнього шару ґрунту розміщується в діапазоні 1,2...1,7 г/см³, причому щільність окремих великих уламків досягає 2,9 г/см³. Еквівалентна жорсткість ґрунту оцінюється в діапазоні від 1390 до 5872 кПа/м, а кут внутрішнього тертя становить від 21 до 34 градусів при зчепленні від 1,5 до 6 кПа. Високе зчеплення ґрунту призводить до його налипання на колеса апаратів.

Як відомо, рельєф місцевості в доступних районах поверхні планети Марс сформований за рахунок фізичного та хімічного вивітрювання гірських порід, у тому числі за участю замерзання та танення водних мас. А також унаслідок метеоритного бомбардування та, чого немає на Місяці, масштабних еолових процесів. Імовірно, ґрунти, які утворилися в ході перерахованих вище процесів, можуть простягатися на значну глибину. У товщі таких ґрунтів можуть зустрічатися (і зустрічаються) великоуламкові включення різного генезису. Хоча потужність безпосередньо шару марсіанської пилу, що надає планеті червоного кольору, на ділянках ряду дослідів, навряд чи перебільшує 2-3 м. Породи, що створюють поверхню Марса під товщею наносів, ймовірно, магматичного походження, типу земних базальтів або туфів. Їхній мінеральний склад відомий: в основному це польові шпати, піроксен і олівін, що відносять до класу силікатів. Зустрічаються також гематит, кварц, гіпс, ільменіт та ін. Виходячи з аналізу

фотоматеріалів та виявлених фізико-механічних особливостей марсіанського ґрунту, для будівельних цілей, якщо це не особливо заглиблені споруди, глибини в 10 м може виявитися цілком достатньо для проведення первинних інженерних вишукувань під поверхневі об'єкти марсіанських баз.

Серед проведених на даний час на поверхні Місяця, умовно кажучи, передпошукових робіт докладно описані бурові роботи, пенетрація, георадарні дослідження, спектрометрія та сейсмометрія [1-5]. Найімовірніше, саме ці методи і будуть спочатку застосовані в ході масштабних досліджень на марсіанській поверхні. Якщо георадіолокація, спектрометрія та сейсміка поки що не викликали особливих технічних труднощів у місцевих умовах, то спроби буріння свердловин і пенетрація зіштовхнулися із значними труднощами, на відміну від Місяця. Зокрема, в одному випадку, замість запланованого занурення дослідного зонда ударним способом для цілей термометрії на глибину до 5 м ледве досягли глибини в 45 см. Глибини ж пройдених мінісвердловин узагалі не перевищують 7 см. У цих випадках буде потрібна або доробка самої бурової установки, або застосування інших методів для досліджень марсіанських ґрунтів. Ймовірно, для досліджень верхнього шару місцевих ґрунтів є сенс використовувати метод бурового (буро-шнекового) зондування. Однак, як це само собою очевидно, це стосується дослідження ділянок за межами скелястх виступів на поверхні планети.

Зауважимо, що у вітчизняній та зарубіжній практиці на Землі метод бурового зондування практично не застосовується в оцінюванні властивостей ґрунтів, незважаючи на його широке використання під час шнекового буріння свердловин. Напроти того, на Марсі бурове (буро-шнекове) зондування може виявити низку переваг перед іншими методами польових випробувань ґрунтів. До основних з них слід віднести: значну глибину досліджень, захищеність засобів вимірювання (датчики не занурюються в ґрунт і не страждають від зіткнень із твердими включеннями), а також можливість визначення модуля деформації ґрунтів. Тут слід зазначити, що технічні засоби для бурового

зондування включають бездротовий блок датчиків, що закріплюється стандартним чином на приводі бурової установки, та вимірювально-інформаційну систему з низки датчиків (для визначення сили вертикального навантаження, моменту обертання, поступального просування колони шнеків, модуля посилення сигналів тощо). Але в марсіанських умовах це обладнання має бути пересувним, портативним, енергонезалежним і працювати або повністю в автоматичному режимі, або керуватися дистанційно. Узагалі, техніка та технологія самого процесу зондування потребує окремих досліджень.

Таким чином, під час розробки обладнання для проведення інженерних досліджень на Марсі метод бурового (буро-шнекового) зондування верхньої частини розрізу може стати одним з основних.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Давыдов В. Д. Современные представления о Марсе. М., «Знание», 1978.
2. Ding, L., Zhou, R., Yu, T. et al. Surface characteristics of the Zhurong Mars rover traverse at Utopia Planitia. *Nat. Geosci.* 15, 171–176 (2022).
3. <https://doi.org/10.1038/s41561-022-00905-6>
4. <https://www.nasa.gov/feature/curiositys-drill-hole-and-location-are-picture-perfect>
5. <https://mars.nasa.gov/msl/home/>
6. <https://arstechnica.com/science/2021/05/china-is-about-to-attempt-a-highly-ambitious-landing-on-mars/>

Ulyanov Vasily Yurievich

Assistant of the Department of Engineering Geology and Geotechnics
Prydniprovskya State Academy of Construction and Architecture
(Dnipro, Ukraine)

Gorlach Serhiy Mykolayovych

Associate Professor of the Department of Engineering Geology and Geotechnics
Prydniprovskya State Academy of Construction and Architecture
(Dnipro, Ukraine)

Hrabovets Oksana Nikolaevna

Associate Professor of the Department of Engineering Geology and Geotechnics
Prydniprovskya State Academy of Construction and Architecture
(Dnipro, Ukraine)

**NEED TO IMPLEMENT DRILLING PROBING
IN PRACTICE OF ENGINEERING RESEARCH ON MARS**

***Abstract:** the paper substantiates the necessity of using drilling sounding to determine the properties of the Marsian regolith. Such soil will be found in large quantities in the uppermost layer of the soil section of Mars.*

***Keywords:** Mars, engineering research, construction, drilling sounding.*

УДК 531.781.2: 523.43-834

Ульянов Василь Юрійович

асистент кафедри Інженерної геології та геотехніки

Придніпровська Державна Академія Будівництва та Архітектури

(Дніпро, Україна)

Грабовець Оксана Миколаївна

доцент кафедри Інженерної геології та геотехніки

Придніпровська Державна Академія Будівництва та Архітектури

(Дніпро, Україна)

Голубєва Вікторія Антонівна

студентка будівельного факультету

Придніпровська Державна Академія Будівництва та Архітектури

(Дніпро, Україна)

ТЕХНІКА ТА ТЕХНОЛОГІЯ ДЛЯ БУРОВОГО ЗОНДУВАННЯ МАРСІАНСЬКИХ ГРУНТІВ

***Анотація:** у роботі обґрунтовується необхідність застосування бурового зондування для дослідження властивостей марсіанського реголіта. Такий ґрунт у великій кількості зустрічатиметься у самому верхньому шарі ґрунтового розрізу Марса. Але застосування цього методу потребує і відповідного технічного оснащення.*

***Ключові слова:** Марс, інженерні дослідження, будівництво, бурове зондування.*

Програма будівельного освоєння Марса в рамках створення марсіанських баз вимагатиме проведення повномасштабних інженерних досліджень. Однак, враховуючи особливості проведення таких робіт за межами земної атмосфери, це вимагатиме не лише нових методик, а й нового спеціалізованого обладнання.

Серед наявних методів дослідження марсіанського реголіту, що, до речі, сильно відрізняється за своїми властивостями від місячного аналога, слід розглянути т. зв. бурове (або буро-шнекове) зондування. Однак негативні властивості марсіанського реголіту, з якими зіткнулися в ході первинних досліджень, такі як липкість, сипкість, сильна адгезія та ін., перешкоджають використанню «земних» технологій та вимагають їх адаптації до місцевих ґрунтових умов [1-5]. Це стосується і запропонованого методу зондування верхньої товщі марсіанського ґрунту. Зрозуміло, що у марсіанських умовах обладнання має бути пересувним, достатньо портативним, енергонезалежним та працювати або повністю в автоматичному режимі, або керуватися дистанційно. Але у разі масштабних робіт не виключається варіант енергозабезпечення від зовнішнього джерела по кабелю. Сама ж установка може доставлятися на Марс окремими блоками, а збиратися вдома, тобто мати модульну конструкцію. Не виключається варіант виготовлення окремих частин на базі методом 3-д друку чи його майбутніх аналогів.

Породоруйнівний інструмент повинен забезпечувати не тільки зондування талих, а й мерзлих ґрунтів (при дослідженнях у приполярних умовах). Найбільш вірогідні 2-3-х лопатеві або штирьові долота (рис. 1). Шнеки повинні бути міцними, порожніми, відносно малого діаметра (для зниження енерговитрат), з невеликою шириною реборди та зменшеною її товщиною. Колони шнеків, ймовірно, повинні бути поміщені в касету за прикладом установок горизонтально-спрямованого буріння. А для цього необхідно оснащуватися швидкороз'ємними сполуками принципово іншого типу, що забезпечують, тією чи іншою мірою, герметичність з'єднання. Можлива довжина секції 1.0-1.5 м. Також повинні бути розроблені методи, що перешкоджатимуть адгезії на поверхні металу. Установка має бути обладнана шнекоочисником механічного або гідравлічного типу.

Рис. 1. 3-х лопатеве долото та шнек.

Не виключений варіант пневмоочищення бурового інструменту та самої колони шнеків безпосередньо у процесі зондування, враховуючи наявність хоч і розрідженої, але атмосфери, яка потрібна для роботи компресора особового типу.

Так само потребує опрацювання питання використання вібро-шнекового зондування. А заразом, вивчення можливості застосування в марсіанських умовах способу обертального та ударно-обертального буріння порожнистими шнеками великого діаметра, але вже з пристроєм для відбору керна. Враховуючи відому екстремальність процесу, варто передбачити на одній пересувній платформі здвоєні робочі органи (окремо для буріння та зондування), причому, з можливістю заміни породоруйнівного інструменту (долото або коронок). Поєднання цих двох функцій в одному пристрої через надзвичайну конструктивну складність значно підвищує ризик поломки і виходу з ладу в цілому всієї системи. Діаметри шнеків для зондування можуть бути більшими за діаметри буріння: наприклад, 60-90 мм і 40-50 мм відповідно. Однак, це матиме на увазі наявність двох касет зі шнеками різного діаметра, що все ж таки ускладнює пристрій.

Таким чином, при розробці обладнання для проведення інженерних досліджень на Марсі, обладнання для бурового (буро-шнекового) зондування має бути суттєво удосконалено. Додатково має бути розроблена методика проведення досліджень для будівництва на поверхні Марса в цілому.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Давыдов В. Д. Современные представления о Марсе. М., «Знание», 1978.
2. Ding, L., Zhou, R., Yu, T. et al. Surface characteristics of the Zhurong Mars rover traverse at Utopia Planitia. *Nat. Geosci.* 15, 171–176 (2022).
3. <https://doi.org/10.1038/s41561-022-00905-6>
4. Zubrin R., Baker D. Manned flight to Mars in 1999 / *Aerospace America*, 1990, No. 8, pp. 30-32, 41.
5. Dust Control Handbook for Industrial Minerals Mining and Processing (Andrew B. Cecala, Andrew D. O'Brien, Joseph Schall, Jay F. Colinet, William R. Fox, Robert J. Franta, Jerry Joy, Wm. Randolph Reed, Patrick W. Reeser, John R. Rounds, Mark J. Schultz) / The United States Department of Health and Human Services, National Institute for Occupational Safety and Health, Division of Safety Research. Pittsburgh, PA - Spokane, WA, 2012.
6. T. Spohn, T.L. Hudson, E. Marteau, M. Golombek, M. Grott, T. Wippermann, K.S. Ali, C. Schmelzbach, S. Kedar, K. Hurst, A. Trebi-Ollennu, V. Ansan, J. Garvin, J. Knollenberg, N. Müller, S. Piqueux, R. Lichtenheldt, C. Krause, C. Fantinati, N. Brinkman, D. Sollberger, P. Delage, C. Vrettos, S. Reershemius, L. Wisniewski, J. Grygorczuk, J. Robertsson, P. Edme, F. Andersson, O. Krömer, P. Lognonné, D. Giardini, S.E. Smrekar, W.B. Banerdt The InSight HP3 Penetrator (Mole) on Mars: Soil Properties Derived from the Penetration Attempts and Related Activities / *Space Science Reviews* (2022) 218:72 <https://doi.org/10.1007/s11214-022-00941-z>

Ulyanov Vasily Yurievich

Assistant of the Department of Engineering Geology and Geotechnics
Prydniprovsk State Academy of Construction and Architecture
(Dnipro, Ukraine)

Hrabovets Oksana Nikolaevna

Associate Professor of the Department of Engineering Geology and Geotechnics
Prydniprovsk State Academy of Construction and Architecture
(Dnipro, Ukraine)

Holubieva Viktoriia Antonivna

Student building faculty
Prydniprovsk State Academy of Construction and Architecture
(Dnipro, Ukraine)

**EQUIPMENT AND TECHNOLOGY
FOR DRILLING PROBING OF MARSIAN SOILS**

***Abstract:** the paper substantiates the necessity of using drilling probing to explore the properties of the Marsian regolith. Such soil will be found in large quantities in the uppermost layer of the Mars soil section. But the application of this method also requires appropriate technical equipment.*

***Keywords:** Mars, engineering research, construction, drilling probing.*

ЕКОЛОГІЯ (ECOLOGY)

УДК 349

Биченко Юрій Вікторович

курсант 2 курсу ННППФПНП

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Ділігул Аліна Сергіївна

кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права та процесу

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

АНТРОПОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ ЯК ОБ'ЄКТ БОРОТЬБИ

***Анотація:** у даній роботі йдеться про проблему антропогенного забруднення та необхідність вживання комплексних заходів для боротьби з цією проблемою. Автори показують, що антропогенне забруднення є наслідком швидкого розвитку промисловості та зростання населення, що призводить до забруднення довкілля, зокрема водних ресурсів, ґрунту та повітря. Для боротьби з цією проблемою необхідно вживати комплексних заходів, таких як поліпшення законодавства, використання технологій з низьким викидом та збільшення свідомості громадськості. Описано також наслідки антропогенного забруднення на здоров'я людей, природні ресурси та клімат.*

***Ключові слова:** забруднення, атмосферне повітря, потреби, пластик, боротьба, навколишнє середовище.*

Антропогенне забруднення є однією з найважливіших проблем сучасного світу, і боротьба з ним є необхідною умовою забезпечення життєвих потреб людей і збереження навколишнього середовища. Щоб боротися з антропогенним забрудненням, необхідно вживати комплексних заходів, які охоплюють не тільки

технологічні і інженерні рішення, але й законодавчі та соціально-економічні механізми.

Проблема антропогенного забруднення виникла у результаті швидкого розвитку промисловості та зростання населення. Велика кількість людей використовує велику кількість ресурсів, і в результаті цього забруднюють довкілля. Не важко зрозуміти, що антропогенне забруднення остаточно має негативний вплив на наше здоров'я, природні ресурси та клімат [1, с. 24].

Іншою важливою проблемою антропогенного забруднення є забруднення водних ресурсів. Відходи промисловості, зокрема, викиди забруднюючих речовин в річки і озера, призводять до забруднення водних екосистем і зменшення кількості доступної для людей та тварин води. Також це може призвести до забруднення ґрунту, що призведе до зменшення врожайності, та впливати на здоров'я людей, які можуть отримувати токсичні речовини з овочів і фруктів, вирощених на забрудненому ґрунті [2, с. 121].

Для вирішення проблеми антропогенного забруднення є важливим питання поліпшення законодавства та регулювання: уряди повинні встановлювати законодавство, що регулює викиди шкідливих речовин у повітря, воду та ґрунт. Також повинно бути заборонено використання шкідливих речовин у виробництві. Разом з цим використовувати технології з низьким викидом, що значно зменшить вплив антропогенного забруднення на довкілля. Не потрібно забувати також про збільшення свідомості громадськості, що є одним із ключових рішень цієї проблеми, оскільки люди повинні зрозуміти, що кожен з нас може зробити свій внесок у боротьбу з цією проблемою. Ми можемо зменшити своє використання пластику та інших одноразових матеріалів, що не підлягають переробці. Обрання власниками автомобілів з низьким викидом, використання громадського транспорту або взагалі користуватись циклічно-екологічними видами транспорту.

Боротьба з антропогенним забрудненням - це завдання, що стоїть перед кожним з нас. Завдання, яке стосується майбутнього нашої планети та нашого

здоров'я. Нам потрібно приймати відповідальність за свої дії та збільшувати свідомість громадськості про проблему антропогенного забруднення. Тільки в цьому випадку ми зможемо досягти реального прогресу в боротьбі з цією проблемою та зберегти нашу планету для майбутніх поколінь.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. World Health Organization. (2018). Ambient air pollution: Health impacts. Retrieved from [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ambient-\(outdoor\)-air-quality-and-health](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ambient-(outdoor)-air-quality-and-health)
2. United Nations Environment Programme. (2019). Global Environment Outlook - GEO-6: Healthy Planet, Healthy People. Retrieved from <https://www.unep.org/resources/global-environment-outlook-geo-6>
3. United Nations. (2015). Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development. Retrieved from <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>
4. United States Environmental Protection Agency. (2021). Air Pollutants. Retrieved from <https://www.epa.gov/air-pollution-transport-and-climate-change/basic-information-air-pollution>
5. European Environment Agency. (2019). Air pollution. Retrieved from <https://www.eea.europa.eu/themes/air>

Bychenko Yuriy Viktorovich

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Diligul Alina Serhiivna

candidate of legal sciences, associate professor of the

Department of Civil Law and Procedure,

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

ANTHROPOGENIC POLLUTION AS AN OBJECT OF FIGHT

***Abstract:** this work deals with the problem of anthropogenic pollution and the need to use comprehensive measures to combat this problem. The authors show that anthropogenic pollution is a consequence of the rapid development of industry and population growth, which leads to pollution of the environment, in particular water resources, soil and air. Comprehensive measures such as improved legislation, the use of low-emission technologies and increased public awareness are needed to combat this problem. The consequences of anthropogenic pollution on human health, natural resources and climate are also described.*

***Keywords:** pollution, atmospheric air, needs, plastic, struggle, environment.*